

Onderwerp

Stand van zaken Oekraïne actie

Kern mededeling:

Op 4 maart heeft de commissaris van de koning namens het college van Gedeputeerde Staten een brief naar uw Staten gestuurd en daarin onder meer aangekondigd welzijnsorganisatie Flever te vragen om te onderzoeken op welke wijze de vele particuliere initiatieven ondersteund en gecoördineerd kunnen worden. Daarnaast is ook aangekondigd dat de Provincie Flevoland onderzoekt of en op welke wijze de Roemeense regio Maramures ondersteund kan worden in opvang van vluchtelingen in de regio. Deze mededeling heeft tot doel uw Staten te informeren over de laatste stand van zaken.

Mededeling:

Op maandag 7 maart is welzijnsorganisatie Flever op verzoek van de provincie Flevoland gestart met een inventarisatie naar de inzet van maatschappelijke initiatieven en burgerinitiatieven in en vanuit Flevoland gericht op ondersteuning van de vluchtelingen uit Oekraïne en de mogelijk toegevoegde waarde die Flever daarin kan hebben. Na gesprekken met gemeenten, maatschappelijke organisaties en burgerinitiatieven komt Flever nu met een voorstel voor Flevolandse inzet de komende drie maanden. Met iedere nieuwe wending in de oorlog ontstaat ook een nieuwe werkelijkheid. Flever beschrijft daarom de rol die we kunnen vervullen met de eerste concrete stappen die we nu zien. Verdere concretisering vindt plaats in overleg, in de eerste plaats in het gevormde crisisteam van de provincie en indien nodig ook bestuurlijk.

Opbrengst eerste Inventarisatie

De gesprekken met initiatieven, gemeenten en instanties levert een eerste indruk op. Voor de inventarisatie is er gesproken met de volgende gemeenten en organisaties: alle Flevolandse gemeenten, Welzijn Lelystad, IDO Lelystad, Dorcas, Weet hoe je leeft (dagbesteding), Vluchtelingenwerk Almere, Leger des Heils, Rode Kruis Flevoland, Vrijwilligers Centrale Almere, Flevoziekenhuis en de Samenwerkende Algemene Ziekenhuizen (SAZ), JCI, bedrijven LGD bv en Roos-KCD, MDF en Hart voor Zorgend Flevoland. Bij de inventarisatie moeten enige kanttekeningen worden geplaatst: we zitten in een vroeg stadium, waarin de situatie in korte tijd kan veranderen. Daarbij laten verschillende gemeenten weten dat het te vroeg voor hen is om een beeld te geven omdat ze als crisisteam nog maar net zijn gestart en zelf nog bezig zijn met het maken van een inventarisatie.

In de acties vanuit de samenleving spreekt een grote betrokkenheid bij de ontstane humanitaire crisis. Deze maatschappelijke betrokkenheid vormt belangrijk sociaal kapitaal. Als we inzoomen op de initiatieven dan zien we dat het gaat om verschillende soorten initiatieven. Het betreft eenmalige acties als benefietconcerten, sponsorlopen, inzamelacties. Daarnaast zijn er initiatieven met een langere looptijd, die meerdere keren worden georganiseerd. Het kan gaan om noodtransporten georganiseerd door bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners. Voor een deel hebben de organisatoren relaties met de personen (familie, werkgeverrelatie etc.) of het gebied waarvoor de hulpgoederen bestemd zijn. Burgers zetten zich ook in als vrijwilliger en doneren via bestaande organisaties als Vluchtelingenwerk, Leger des Heils, Dorcas, Vrijwilligerscentrale en anderen. Belangrijk onderdeel van de initiatieven is het opvangen van vluchtelingen door burgers.

Registratienummer

2937229

Datum

23 maart 2022

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Gedeputeerde Staten

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

Naarmate de crisis vordert zal het zwaartepunt in toenemende mate komen te liggen op de Oekraïense vluchtelingen in Nederland en de hulpvragen die zij hebben. Verschillende initiatieven richten zich uitsluitend op deze groep. Ook bij de organisaties die noodhulp versturen is zichtbaar dat de vragen steeds meer voortkomen uit de groep vluchtelingen in Nederland.

Een grote deel van de naar Nederland gevluchte groep Oekraïners zijn nog niet op de radar. Zij verblijven bij familieleden en burgers die onderdak hebben aangeboden. Op termijn zullen er wel hulp- en ondersteuningsvragen naar boven komen.

Van zowel de gesprekken met gemeenten als die met maatschappelijke organisaties en de burgerinitiatieven komt naar voren dat er een dringende behoefte is aan duidelijkheid met betrekking tot regelingen die gelden voor gevluchte Oekraïners in Nederland op het gebied van zorg, financiële bijstand, onderwijs, medische zorg, huisvesting, inschrijving bij gemeenten, werk en dagbesteding. Dit geldt voor de Oekraïners zelf maar ook voor de Nederlanders die ze opvangen. Met de Handreiking Gemeentelijke Opvang Oekraïners is er meer duidelijkheid ontstaan maar er blijven veel openstaande vragen. De vluchtelingen hebben in veel opzichten een afwijkend profiel dan de vluchtelingen die we kennen.

De bestaande inzamelacties kunnen op korte termijn niet eenvoudig worden verbonden met de regio Maramures. De initiatieven hebben in veel gevallen zelf contacten in Oekraïne en de aangrenzende landen. In een aantal gevallen gaat het om familierelaties of zakelijke contacten. Bij andere noodhulporganisaties wordt met eigen kantoren in de regio's gewerkt. Het naar een andere plaats leiden van de transporten heeft in deze crisis geen prioriteit. Dit neemt niet weg dat een transport naar Maramures opgezet kan worden. Als we dit op korte termijn willen zullen we dat grotendeels zelf moeten organiseren. Op de wat langere termijn kunnen we, ondersteund door communicatie, de initiatieven de kant van Maramures richten. Mogelijk betekent het dat we eigen inzamelpunten opzetten maar voorkeur heeft het om zoveel mogelijk gebruik te maken van bestaande initiatieven, inzamelpunten en logistiek. Er dient voor te worden gewaakt te veel een 'concurrent' te worden van de andere noodhulp initiatieven. Het voordeel is dat we -behalve invulling aan de hulpvraag van Maramures- ook de risico's van het niet goed aankomen van hulpgoederen zo kunnen beperken. Er zijn signalen dat een substantieel deel van de particuliere transporten verdwijnt in de straathandel.

De crisis vraagt om een lange adem. Er is nog grote bereidheid om wat te doen en te doneren. Organisaties zien wel dat de stroom goederen die hun kant op komt afneemt. Ook bij grotere initiatieven zoals dat van JCI blijkt dat de rek er na enige weken uit is en dat ze de inzamelacties gaan stopzetten. Het vraagt van sommige initiatieven te veel om het er voor een lange periode naast te doen. Een ander initiatief met grote impact is dat van het bedrijf Roos KCB. In 2 weken zijn er 12 vrachtwagens naar Oekraïne verstuurd met veelal medische benodigdheden met zelfs een röntgenapparaat. Het bedrijf heeft een erkenning als humanitair partner, afgegeven door de burgemeester van Kiev, wat toegang vergemakkelijkt. Het vraagt veel tijd en energie om de transporten te organiseren. De intentie is er om dit langere tijd door te zetten. Op dit moment wordt aangegeven dat er geen hulpvraag vanuit het bedrijf is maar als we daar praktische inzet initiatieven als deze in de lucht kunnen houden door effectief aan te sluiten en te versterken dan is dat zeer de moeite waard.

In brede zin is het de inschatting is dat de bereidheid om wat te doen niet zal verdwijnen en deze misschien zal afnemen maar substantieel blijft. De inzet van de burgers, vrijwilligers is waardevol, gewenst en nodig. De overheid, zorginstellingen en instanties kunnen het niet alleen. Het zal wel vragen dat de burgerbetrokkenheid gekanaliseerd, gefaciliteerd en ondersteund wordt om ook op langere termijn vruchten te blijven afwerpen. Samenwerken met burgerinitiatieven vraagt om een faciliterende overheid. In de praktijk is dit echter niet zo eenvoudig en schuurt het. Dit is een leerproces dat ondersteund zal moeten worden.

Mededeling

Bladnummer

3

Registratienummer

2937229

Om de hulp aan de regio Maramures de komende tijd te kunnen bieden, zijn financiële middelen nodig. Gedeputeerde Staten zullen hiervoor in de aanstaande PS vergadering op 31 maart met een voorstel aan uw Staten komen.